

O noapte la Alcatraz

Dacă ajungi în San Francisco, trage neapărat o fugă și până la fosta închisoare Alcatraz, ca să vezi cum se făcea pușcărie pe vremuri. Deținuții îi spuneau Hell-catriz (iadul). Află de ce!

De Diana-Florina Cosmin

Din orașul căutătorilor de aur, San Francisco, nu poți pleca acasă fără măcar un suvenir care să aibă legătură cu Alcatrazul, cea mai faimoasă închisoare din lume. Ai putea cumpăra o pijama cu imprimeu „zeghe“, pe mărimea ta, sau un costum „vărgat“ pentru copilul tău, cu numărul deținutului Al Capone cusut pe mânecă (poți găsi unul chiar și pentru bebeluși!). Fii convins că prietenii tăi de-acasă s-ar bucura să primească un „săpun de închisoare“, făcut după aceeași rețetă ca și cea folosită în urmă cu 100 de ani sau o pernă aidoma celor pe care dormeau deținuții. Asemenea obiecte, cu prețuri cuprinse între 5 și 200 de dolari, sunt doar câteva dintre cele mai populare achiziții ale celor 1,5 milioane de turiști atrași, în fiecare an, de misterul „Stâncii“ Alcatraz. Prin comparație, Golden Gate, simbolul orașului San Francisco, întâmpină doar un milion de turiști anual. În lunile de vară, o vizită la Alcatraz, care costă aproape 50 de dolari de persoană, trebuie planificată cu cel puțin două săptămâni înainte. Al Capone și Robert Franklin Stroud (cunoscut drept „Păsărarul din Alcatraz“), doi dintre deținuții de marcă ai închisorii, sporesc aura de legendă a „așezământului“.

FILMUL BATE VIAȚA. Cei doi kilometri care despart insula Alcatraz de malul Golfului San Francisco se parcurg cu feribotul în zece minute. Vizitele încep la opt seara și durează trei ore. Este un program făcut special pentru cei care vor să simtă cu adevărat cum e să stai la „răcoare“. Chiar trebuie să-ți iei un pulover sau un palton dacă nu vrei să tremuri și de frig, nu numai de groază. Holurile și celulele sunt reci și întunecate, iar vântul care bate din spre golf transformă insula într-un „frigider“. Prima întrebare care-ți vine în minte, imediat după ce pui piciorul aici, este cum reușeau deținuții să trăiască la aceste temperaturi joase, îmbrăcați doar în uniforme din pânză de sac. Nu întâmplător, în argoul acestora, Alcatraz era numită „Hellcatraz“, adică Iadul.

Primul obiectiv de pe insulă arată deprimant. Casa directorului închisorii, cândva o construcție solidă, cu 17 camere și două etaje, este o ruină roasă de vântul nemilos. Un incendiu a devastat-o în anii

Inchisoarea are 336 de celule

’70, în perioada în care insula a fost luată cu asalt de către un grup de amerindieni. Aceștia doreau să forțeze mâna statului american pentru a construi, pe stâncă, un centru de studii amerindiene.

Până să ajungi în corpul principal al închisorii, trebuie să străbați un tunel ce datează din secolul al XIX-lea, când pe stâncă funcționa un fort militar. Parcă îți vine să faci cale întoarsă – ce să vezi în această pustietate? – când, deodată, îți apare în față o grădină colorată ca în Rai. Sunt sute de specii de flori și păsări. Nu este de mirare că, în vremea în care Al Capone își mânca supa aici, slujba de grădinar la Alcatraz era cea mai râvnită de către deținuți.

Păsările de pe insulă i-au inspirat și pe producătorii de la Hollywood. „Păsărarul de la Alcatraz“ este povestea unui deținut care face o pasiune pentru zburătoare. Personajul principal, interpretat de Burt Lancaster, nu are nicio legătură cu adevărata personalitate a deținutului Robert Stroud, în afara interesului său pentru păsări. Cu toate acestea, filmul a declanșat

în America, în anii ’60, campania „Salvați-l pe Stroud“. Pe adresa închisorii au sosit sute de scrisori cerând grațierea deținutului prezentat atât de romantic în „Păsărarul din Alcatraz“. În realitate, Robert Stroud era un sociopat foarte periculos.

Inchisoarea nu este spectaculoasă, dar turiștii impresionați de un alt film celebru, „Evadare din Alcatraz“, cu Clint Eastwood în rolul principal, vor fi încantați de turul celulei de unde a avut loc singura evadare din istoria temniței. Încăperea minusculă încă mai păstrează urmele găurilor săpate de cei trei deținuți, cu lingurițele, în jurul gurilor de aerisire. Acest loc a rămas perfect conservat dintr-un motiv mult mai prozaic decât ar crede admiratorii lui Clint Eastwood: evadarea s-a produs cu un an înainte de desființarea închisorii. Cum respectiva celulă nu avea să mai fie folosită niciodată, a fost abandonată în starea în care se afla în momentul fugii celor trei deținuți. Se presupune că, deși evadarea a reușit, prizonierii s-au înecat în drum spre mal, din cauza curenților puternici din apa golfului San Francisco. Cum trupurile lor nu au fost găsite niciodată, turiștii în căutare de senzațional pot descoperi, printr-o vizită în celula lor de la Alcatraz, locul perfect care să le alimenteze scenariile fanteziste.

Celula lui Al Capone, deținutul de lux al închisorii, îți produce o mare dezamăgire. Nu are candelabre, fotolii și nici pat cu baldachin. Este o celulă obișnuită, ca oricare alta. Mitul lui Capone alimentează, la 70 de ani de la moartea gangsterului, o industrie turistică impresionantă, în două oreșe diferite. Dacă Chicago încasează zeci de milioane de dolari anual de pe urma „afaceristului Capone“, simbolul anilor de glorie ai orașului, Alcatrazul face bani de pe urma „deținutului Capone“.

UN LOC ÎN „GROAPĂ“. Ca să simți pe pielea ta ce însemna viața de pușcăriaș în anii ’30, trebuie neapărat să sari în „Groapă“. Este teribila carceră, o celulă de doi metri pătrați, îngropată în stâncă și fără vreo fereastră. Și tu ai dreptul la o ședere în „Groapă“. Ai grijă, un minut pare să țină o jumătate de oră. Cineva s-a gândit și la coloana sonoră. Dispozitivul audio pe care turiștii îl primesc la începutul turului conține vocile reale ale deținuților și gardienilor de la Alcatraz. Asta pentru a crește

doza de autenticitate. Dar nu neapărat pe înregistrarea audio se mai pot auzi vocile din trecut. Alcatrazul este bântuit, iar unii turiști își amintesc de zgomote suspecte: urlete, fluierături sau scârțâitul ciudat al ușilor. De asemenea, există declarații ale gardienilor și ofițerilor de poliție, privind „fantomile” zărite chiar în locul din care cei trei evadați au sărit în apa golfului.

Dacă ți-e frică de fantome, atunci evită să cobori aici în prima duminică din august, când foștii gardieni și deținuți debarcă pe insulă pentru a participa la „Reuniunea anuală de la Alcatraz”. Nu, nu sunt fantome! Sunt oameni în carne și oase, bătrânei care vin să-ți spună „live” povești despre viața de pe „Stâncă”. Dacă nu ți-e frică de strigoi, grăbește-te să-ți faci rezervare. Evenimentul este așteptat de turiști cu suflul la gură, iar biletele se vând, de această dată, cu luni întregi înainte.

O MINĂ DE AUR. Insula Alcatraz a servit inițial ca far și, mai apoi, ca fort militar. A devenit închisoare militară în cea de-a doua jumătate a secolului al XIX-lea, datorită localizării sale, ideală pentru a servi acestui scop: suficient de aproape de coasta golfului San Francisco, dar în același timp despărțită de aceasta prin doi kilometri de ape furioase. După ce i-a „găzduit” pe prizonierii sudiști din Războiul Civil, a fost transformată, în 1934, în închisoare federală, de maximă securitate. Timp de 29 de ani, a deținut primul loc în topul neoficial al celor mai dure penitenciare din lume. În 1963 a fost închisă din motive financiare. „Factura” anuală plătită de contribuabilii americani ajungea la aproape un milion de dolari. Aceasta însemna câte zece dolari pe zi pentru fiecare deținut, în condițiile în care un prizonier în orice altă închisoare din SUA „costă” statul american doar trei dolari.

La 50 de ani de când ultimul deținut a ieșit pe poartă, Alcatrazul aduce în visteria americanilor aproape 100 de milioane de dolari anual. Nu este de mirare că un proiect al Fundației Mondiale pentru Pace, de a dărâma închisoarea și a construi, pe insulă, un „centru al păcii”, a fost respins cu mai mult de 70% din voturile congresmenilor. În timp ce „insula păcii” ar fi atras o mână de turiști pe an, Alcatrazul face bani buni, din zilele negre ale lui Al Capone. **F**

În 29 de ani,
1.500 de deținuți au fost
închiși la Alcatraz

Al Capone a locuit
aproape cinci ani
în această celulă

Aici se mai pot
vedea încă urmele
singurei evadări
de la Alcatraz